

Provinciale Staten Provincie Drenthe
T.a.v. de informateur voor het nieuwe provinciebestuur
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Veiligheidsregio Drenthe
Postbus 402
9400 AK Assen
0592-324660
info@vrd.nl
www.vrd.nl

ons kenmerk
U230045

uw kenmerk

datum
2 april 2023

inlichtingen bij
Suzanne Roijackers

telefoonnummer
06-11453744

email
suzanne.roijackers@vrd.nl

onderwerp
Handreiking informateur provincie Drenthe

Geachte informateur,

Natuurbrandbeheersing is een prominent onderwerp in het kader van klimaatverandering. Ik wil dit met deze brief bij u onder de aandacht brengen en verzoek u dit thema en de rol die de provincie hierin speelt, mee te nemen in de besprekingen over het te bereiken bestuursakkoord van de nieuwe coalitie in Drenthe.

Situatie door klimaatverandering

Door het veranderend klimaat is het risico op onbeheersbare branden substantieel hoger geworden in de laatste tien jaar. Dit zal in de toekomst alleen maar meer toenemen. Niet alleen is de hoeveelheid brandrisicovolle dagen nu al verdubbeld, maar heeft de vegetatie het ook moeilijk om zich aan te passen aan het veranderd klimaat. Dit leidt tot meer beschikbare brandstof. Zo waren van de afgelopen vijf jaar vier jaren erg droog en kwamen er jaarlijks enkele honderden tot bijna duizend natuurbranden voor in Nederland. Het is de verwachting dat natuurbranden nóg vaker zullen voorkomen door nog warmer en droger weer in de toekomst.

Londen, 19 juli 2022. Ter illustratie.

Deze dag was de warmste dag ooit in het Verenigd Koninkrijk. Het was meer dan 40 °C. Meerdere grote natuurbranden braken uit in en rond Londen. Gedurende vijf uur was de vraag om (brandweer)hulp groter dan het aanbod. Mede als gevolg van een tekort aan beschikbare middelen om incidenten adequaat te kunnen bestrijden, hebben op 19 juli 2022 in Engeland maar liefst 14 Fire and Rescue services 'major incidents' afgekondigd. Eén major incident afkondigen is al een zeer zeldzame gebeurtenis in Engeland. De hele brandweer van Londen en de wijde omgeving was ingezet. De burgemeester waarschuwde

de inwoners geen risico's te nemen omdat de brandweer niet meer kon helpen bij andere incidenten. Ondanks een massale inzet was de druk overweldigend; het was onmogelijk om brandweerlieden voldoende te voorzien van rust, eten en drinken.

Meer dan 40 huizen gingen in de stad in vlammen op, delen van (spoor)wegen en van een luchthaven werden afgesloten. De brandweer sprak van de drukste dag sinds de Tweede Wereldoorlog.

Londen ligt op dezelfde breedtegraad als Nederland en kent vergelijkbare klimatologische omstandigheden. In 2019 was ook in Nederland sprake van meer dan 40 °C.

Natuurbranden in Nederland

Nederland is in de afgelopen jaren geconfronteerd met een aantal natuurbranden die grote impact hebben gehad. Recente voorbeelden zijn de branden in de Mariapeel (2022), Nationaal Park De Meinweg (2020), de Deurnese Peel (2020), Wateren (2018) en de brand in Nationaal Park de Hoge Veluwe in 2014. In de periode tussen 2009 en 2011 woedden er een aantal grote duinbranden in het gebied rond Bergen en Schoorl en in 2010 op de Strabrechtse Heide. Bij de brand in het Drentse Wateren hebben 2500 campinggasten zelf de campings moeten ontruimen. Door inzet van loonwerkers en vele anderen hebben we deze brand qua oppervlakte beperkt kunnen houden, de impact was evenwel groot.

Gelukkig was de brandweer bij de natuurbranden van de afgelopen jaren in de meeste situaties met een grote inspanning in staat te voorkomen dat er onbeheersbare natuurbranden ontstonden. Een aantal branden werd wel onbeheersbaar en leidde in sommige gevallen tot grootschalige evacuatie. Juist deze branden en de groeiende potentie op dit soort onbeheersbare branden deed brandweer Nederland een waarschuwing afgeven aan bestuurlijk Nederland: 'Het is niet de vraag of er onbeheersbare branden zullen ontstaan maar wanneer, en afhankelijk van de plek niet of er slachtoffers vallen, maar hoeveel'. Brandweer Nederland roept daarom op tot een betere beheersing van het natuurbrandrisico door goed te kijken naar weerbaarheid van de natuur tegen natuurbranden, de impact van natuurbranden op mens en maatschappij en een integrale aanpak van natuurbrandbeheersing bij revitalisering bestaande bossen, realisatie van nieuwe bossen en bij natuurherstel. In het recent door wetenschappelijke instituten uitgegeven rapport Natuurbrandsignaal '23 wordt dit nader uitgelegd¹.

Door het Rijk wordt dit risico inmiddels ook onderkend in de in 2022 gepubliceerde Rijksbrede Veiligheidsanalyse, waarin de kans op onbeheersbare natuurbranden gekwalificeerd wordt als zeer waarschijnlijk. Daarnaast wordt de impact ervan op de veiligheid en gezondheid van mensen, de vitale infrastructuur en de economie geschat op ernstig tot zeer ernstig.

Wat nodig is in onze provincie

Natuurbrand is opgenomen in het risicoprofiel van Drenthe. Dat wordt op dit moment geactualiseerd. In het licht van de situatie die ik heb geschetst, zal dit risico in Drenthe hoog zijn. Wij hebben veel en grote natuurgebieden in onze provincie. Dat zien we als een groot goed en een kwaliteit van dit gebied. De keerzijde is het risico dat wij hiermee hebben. Daar zullen we met elkaar op een goede manier mee om moeten gaan. Dat is onder andere een inrichtingsvraagstuk, daarin speelt de provincie een belangrijke rol.

---

¹ <https://nipv.nl/natuurbrandsignaal-23-meer-onbeheersbare-natuurbranden-met-grotere-impact-op-samenleving/>

De natuurgebieden vallen of onder Natura 2000 instandhoudingsverplichtingen, dan wel onder vereisten uit de Natuurbeschermingswet. Deze natuurgebieden worden doorsneden en mede gebruikt voor een grote variatie aan functies. Deze functies liggen in of grenzen aan het natuurgebied, zoals:

- Mobiliteitsinfra (o.a. rijks- provinciale- en spoorwegen), vitale infra (o.a. tracés hoogspanning, gas, drinkwater), vitale objecten (trafostations, gasreducerstations, drinkwaterstations).
- Recreatieondernemingen: verblijfsrecreatie (vakantieparken, campings, hotels, etc.) en dagrecreatieparken (dierentuinen, pretparken, etc.).
- Zorginstellingen (ziekenhuizen, verpleegtehuizen, GGZ-instellingen, hospices).
- Andere instellingen zoals AZC's en penitentiaire inrichtingen.
- Gebieden wonen/werken: villawijken, woonkernen en bedrijvenstrips.

De interactie tussen al deze functies brengt een groot risico op het ontstaan van natuurbranden met zich mee. Deze kunnen leiden tot zeer ernstige impact op de gezondheid van mensen, natuurwaarden, continuïteit van ondernemingen, maar ook op het openbaar bestuur.

Er wordt al gewerkt aan deze opgave samen met provincie, veiligheidsregio, het recreatieschap, waterschap, natuurbeheerders, prolander en de VDG. Ik heb er vertrouwen in dat de ingeslagen weg om met elkaar te komen tot een integrale aanpak natuurbrandbeheersing ook op uw warme belangstelling kan rekenen. Ik hoop dat u daarbij bereid bent om met ons deze problematiek blijvend op te pakken en met middelen en capaciteit te ondersteunen.

Er zijn veel kansen om in de natuurontwikkeling en het natuurherstel aan de voorkant maatregelen te realiseren die niet alleen kunnen bijdragen aan meer biodiversiteit, maar ook verdroging tegengaan en de provincie weerbaarder maken tegen natuurbranden.

Regierol voor provincie

Ik vraag u dit thema en de benodigde regierol van de provincie mee te nemen in het coalitieakkoord. De VRD is van harte bereid een presentatie te verzorgen voor de formerende partijen over dit thema. In de laatste vergadering van ons algemeen bestuur is ook zo'n presentatie verzorgd voor de Drentse burgemeesters. Dit kon op hun warme belangstelling rekenen.

Met vriendelijke groet,

Fred Heerink
Directeur